

A Kúria a felperesnek az I. rendű, II. rendű és III. rendű alperesek ellen gyermektartásdíj megszüntetése iránt a Nyírbátori Városi Bíróságnál 3.P.20.138/2010. számon megindított és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságnak 2.Pf.20.980/2011/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 43. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, külön felhívásra 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes és a III. rendű alperes házastársak voltak, az I. rendű alperes 1984. július 13-án, a II. rendű alperes pedig 1986. augusztus 15-én a házasságukból született. A volt házastársak között a házasságuk felbontása tárgyában folyamatban volt perben a Nyírbátori Városi Bíróság a 2005. december 14-én kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett P.20.145/2005/26. számú végzésével olyan tartalmú egyezséget hagyott jóvá, amelyben megállapodtak - egyebek mellett - abban, hogy a ny. belterületi hrsz. alatt nyilvántartott, ténylegesen Ny., V. P. u. szám alatt található 2642 m² nagyságú lakóház udvar megnevezésű, a felperes 1/1 tulajdonként nyilvántartott, de a házastársak házastársi közös vagyonába tartozó, és az utolsó közös lakóhelyükül szolgáló lakóházas ingatlan az 1/2 -1/2 arányú közös tulajdonukat képezi, amennyiben a mai naptól számított 30 napon belül okiratban rendezik a közös tulajdon megszüntetését oly módon, hogy 2.900.000 forint 90 napon belül történő megfizetésével a felperes 1/2 tulajdoni hányadát a jelen per III. rendű alperese (a továbbiakban: III. rendű alperes) vagy a volt házaspár - akkor már nagykorú - közös gyermekei magukhoz váltják. A volt házaspár kötelezettséget vállaltak arra, hogy ezen tartalommal 30 napon belül okiratot készítenek a tulajdonváltozás átvezetése céljából. Megállapodtak abban, hogy amennyiben a fenti megállapodásuk nem megy teljesedésbe, úgy a felperes az ingatlan telek részére vonatkozó különvagyoni igényét érvényesíti az alperessel szemben. Kölcsönösen úgy nyilatkoztak, hogy a házastársi közös ingó vagyont megosztják oly módon, hogy a jelen per III. rendű alperesnél található ingóságok a III. rendű alperes, míg a felperes által már elvitt ingóságok a felperes

kizárólagos tulajdonába kerülnek, és ezzel a közös ingó vagyონukat természetben megosztottnak tekintik.

Megállapodtak abban is, hogy az ingó vagyón megosztására vonatkozó egyezségükre tekintettel a III. rendű alperes 2006. április 1-től jogosult gyermektartásdíjra, az addig felmerült gyermektartásdíjat az ingó egyezségekre tekintettel egymással elszámolták, így a felperesnek hátralékos tartásdíj fizetési kötelezettsége nincs. A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy 2006. április 1-től folyamatosan minden hónap 15. napjáig megfizeti a felek házasságából 1984. július 13-án született M. és 1986. augusztus 15-én született Zs. Sz. utónevű gyermekek tartása fejében mindenkori nettó jövedelme 20-20 %-nak megfelelő mértékű, de legalább havi 10.000-10.000 forint alapösszegű gyermektartásdíjat.

Az egyezség jóváhagyását követően az elsőfokú bíróság a felperes és III. rendű alperes házasságát a 2005. december 14-én kelt P.20.145/2005/26. számú ítéletével felbontotta.

A jogerős egyezségnek az ingatlanon fennálló közös tulajdon megosztására vonatkozó rendelkezése nem ment teljességbe.

A III. rendű alperes végrehajtást kérő 2008. június 13-án a jogerős egyezség alapján a Zs. Sz. és M. utónevű gyermekek után járó gyermektartásdíj letiltását kérte. Az elsőfokú bíróság 2008. VI. 17-én bírósági letiltó végzést bocsátott ki, amely alapján a végrehajtási eljárás a Nyírbátori Városi Bíróság előtt 1605-1.Vh.889/2008. szám alatt van folyamatban.

Ezt követően a jelen per I., II. és III. rendű alperese pert indított a jelen per felperese ellen az elsőfokú bíróságnál 3.P.20.819/2006. szám alatt egyezség lehetetlenülésének és érvénytelenségének megállapítása, házastársi közös vagyón megosztása, gyermektartásdíj és házastársi tartásdíj megállapítása iránt, melyben az elsőfokú bíróság 94. sorszám alatt hozott ítéletet. Ezen eljárásban a jelen per felperese (ott alperes) viszontkeresetet terjesztett elő, a tartásdíj fizetési kötelezettségének megszüntetése, valamint az ellene folyamatban lévő végrehajtási eljárás felfüggesztése iránt. A jelen per I. és II. rendű alperese (ottani II. és III. rendű felperesek) a tartásdíj megállapítása iránt általuk előterjesztett kereseti kérelmüktől elálltak, a jelen per felperese (ottani alperes) pedig nem ellenezte velük szemben a per megszüntetését, és elállt a tartásdíj megszüntetése iránti viszontkereseti kérelmétől is, ezért az elsőfokú bíróság a közöttük folyamatban lévő pert - a Pp. 157. §. e) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 160. §-ában foglaltak is - megszüntette.

A felperes és a III. rendű alperes között az életközösség 2004. év nyarán szakadt meg, amikor a felperes a volt közös lakásból elköltözött és élettársi kapcsolatot létesített Sz. E. val, akivel utóbb 2008. október hónapban házasságot kötött, és a vele közös háztartásában neveli a felesége korábbi házasságából született 11 és 9 éves életkorú gyermekeit. A felperes korábban a N. Kereskedőház Kft.-nél dolgozott a R. P. nál mint gépkocsivezető, 2008. szeptemberében 67.500 forint volt a havi nettó jövedelme. A felperes házastársa a P. M. nál dolgozik pénztárosként és a 2009. január 28-i adatok szerint havi 83.478 forint volt keresettel rendelkezik, amelyhez a két gyermeke után járó havi 29.600 forint családi pótlék járul, a gyermekek édesapja pedig havi 35.000 forint tartásdíjat fizet. A felperes 2010. szeptemberében munkahelyet változtatott, 2010. szeptember 20-a óta M. F. egyéni vállalkozónál dolgozik mint tehergépjármű vezető, ahol a havi nettó jövedelme 61.155 forint. Házastársa jelenleg is a P. M. Kereskedelmi Kft.-nél dolgozik D. ben, 2010. augusztus 24-én kiadott jövedelemigazolás szerint havi nettó jövedelme 76.475 forint.

A felperesnek a bírósági letiltó végzés alapján jövedelme 50%-a kerül letiltásra és kifizetésre a III. rendű alperes részére. A felperes házastársa a környezettanulmány adatai szerint egy 1989-es évjáratú O. V. típusú személygépkocsival rendelkezik.

A III. rendű alperes 2011. január 20-tól a ny. Önkormányzat alkalmazásában közmunkásként négy órában takarít az iskolában és havi 32.000 forint jövedelemben részesül. A munkaviszonya előre láthatóan április 30-ig fog fennállni, emellett azonban 2010. ősze óta idénymunkákat vállal: nyáron napszámba jár, almát szed, téli időszakban almát válogat, amellyel heti 20.000 jövedelmet ér el. Időszakonként ellátja egy beteg, idős asszony gondozását és -ugyancsak időszakosan - pultosként dolgozik egy kocsmában. A gondozásból eredő jövedelme napi 4000 forint, havi átlagban 15.000 forint, míg pultosként naponta 3000 forint plusz borraavalóban részesül azzal, hogy az utóbbi munkára havonta mintegy 4 alkalommal van lehetősége. Mindezek mellett eladásra tart jószágot: 6 hízója és egy hasas kocája van, a sertések eladásból mintegy 120.000 forint, malacok értékesítéséből pedig darabonként 10.000 forint bevétele származik.

Az I. rendű alperes 2003. évben leérettségizett, majd 2004. szeptemberében a Budapesti Gazdasági Főiskola közgazdasági szakán a hagyományos iskolai rendszer keretében felsőfokú tanulmányokba kezdett, ahol időközben számvitel szakirányra szakosodott. A tanulmányait 2004. szeptembere óta folyamatosan végzi, de időközben újra felvételizett és jelenleg első éves. 2010. nyarán ugyanis a hagyományos oktatási rendszerről a bolognai rendszerre tért át, ahol első évfolyamosként regisztrálták. A már elvégzett tanulmányai alapján meghatározott képzéseket elfogadnak, míg másokból újra kell

vizsgázni. A hagyományos rendszerben 3 év alatt kellett volna elvégezni az iskolát, 2007. év tanév végén vizsgákat kellett volna tennie, utána egy fél éves szakmai gyakorlat alapján lehetett volna államvizsgázni és diplomázni, így 2008. februárjában kaphatott volna először diplomát. Az I. rendű alperes nem tudott sikeresen levizsgázni, ezért nem szerezhette diplomát. Saját bevallása szerint az utóbbi 3 évben egy tantárgyból az elemzés, ellenőrzés nevű tantárgyból nem tudott levizsgázni. Ez az akadálya annak, hogy diplomát szerezzen. Az iskolát folyamatosan, nappali tagozaton végezte, 2010. szeptemberétől távoktatás formájában tanul, ami azt jelenti, hogy kedden, pénteken és szombaton van tanítás, mellette gyakorlaton van, B.en könyvelő irodában dolgozik mint gyakornok. Az I. rendű alperes jövedelemmel nem rendelkezik, jelenleg is a III. rendű alperes tartja el. Az iskolai beosztása szerint jelenleg délután fél háromtól fél kilencig vannak órái, emellett gyakornokoskodik. A felsőfokú tanulmányainak ideje alatt alkalmanként munkát végzett, pl. a feltöltő részlegen vagy a kóستoltatásnál dolgozott a T.-ban és telefonos ügyintéző is volt a C. B.ban. Az ilyen alkalmi jellegű munkavégzéssel napi 1.500-1.600 forint, havonta pedig legfeljebb 15.000 forint jövedelemre tett szert, amelyre rászorult.

A II. rendű alperes 2005. évben érettségizett, ebben az évben nem vették fel sem a jogi, sem a gazdasági főiskolai karra, ezért a Discimus Üzleti Akadémián folytatta tanulmányait, ahol jogi asszisztens képzésben vett részt. A következő évben a Budapesti Gazdasági Főiskolára felvételizett, ahol felsőfokú szakképzéssel vették fel számviteli szakügyintéző szakra. Ezt az iskolát 2006. év szeptemberéből kezdte el végezni, az iskolát befejezte, már csak a szakvizsgálója hiányzik, a tanulmányokat 2009. júliusában fejezte be. Ezt megelőzően még 2008. évben felvételizett a Gazdasági Főiskola nappali tagozatára pénzügyi és számviteli szakra, így a két iskolát párhuzamosan végezte. Nem gondolta végig, hogy a korábbi tanulmányokhoz kapcsolódó szakvizsgákat és a főiskolai vizsgákat nem tudja együtt végezni. A szakvizsgálója nem sikerült, ezért halasztott. A szakvizsgát ebben az évben fogja letenni, OKJ-s felsőfokú képesítéssel fog rendelkezni amellyel könyvelői irodában ügyintézői munkát tud végezni. A Gazdasági Főiskolán a pénzügyi és számviteli szakon leghamarabb 2014. júniusában fog diplomát szerezni. Az iskolai tanulmányok alatt 2008-2009. évben vállalt egy hónapig diák munkát, pl. segített költözni. Ezt meghaladóan nem vállalt munkát mivel a tanulás miatt elfoglalt volt, erre nem volt ideje. A II. rendű alperes eltartásáról ugyancsak a III. rendű alperes gondoskodik.

A felperes keresetében a tartásdíj fizetési kötelezettségének az I. rendű alperes vonatkozásában 2006. április hó 1. napjától, a II. rendű alperes vonatkozásában pedig 2010. augusztus hó 1. napjától kezdődő hatállyal történő megszüntetését kérte.

Az I., II. és III. rendű alperesek a felperes kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a felperes tartásdíj fizetési kötelezettségét az 1984. július 13-án született M. utónevű gyermeke után 2010. augusztus 1-től megszüntetette és a Nyírbátori Városi Bíróság előtt 1605-1.Vh.889/2008. szám alatt a felperes adóssal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárást M. utónevű gyermeke után járó gyermektartásdíj vonatkozásában felfüggesztette. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest és az I. rendű alperest személyenként 10.000 forint állam által előlegezett eljárási illetéknek az Illetékhatóság külön felhívására történő megfizetésére, és úgy rendelkezett, hogy a peres felek az ezt meghaladóan a perben felmerült perköltségüket maguk viselik.

Az ítélete felülvizsgálattal támadott részének az indokolása szerint az I. és II. rendű alperes középiskolai tanulmányait már befejezte, amikor a felperes és III. rendű alperes 2005. december 14-én P.20.145/2005/26. szám alatt olyan tartalmú egyezségeket kötöttek, amelyben megállapodtak a felperes tartásdíj fizetési kötelezettségéről oly módon, hogy a III. rendű alperes 2006. április 1-től jogosult gyermektartásdíjra és az addig felmerülő gyermektartásdíjat az ingó vagyon megosztására vonatkozó egyezségükre tekintettel egymással elszámolták, így az addig terjedő időszakra a felperesnek hátralékos tartásdíj fizetési kötelezettsége nem volt. A későbbiekben a felek között az egyezés lehetetlenülésének érvénytelenségének megállapítása, a házastársi közös vagyon megosztása, gyermektartásdíj és házastársi tartásdíj iránti per volt folyamatban, ennek során a felperes, mint tartásra kötelezett kérte a tartásdíj fizetési kötelezettségének megszüntetését, majd a perben a gyermekei elálltak a tartásdíj iránti kereseti kérelemtől és a kötelezett nem ellenezte velük szemben a per megszüntetését és elállt a tartásdíj megszüntetése iránti viszontkereseti kérelmétől, ezért a bíróság abban a perben a pert a Pp. 157. § e) pontja alapján megszüntette. Az I. és II. rendű alperes ekkor is felsőfokú tanulmányait végezte. Az alperesek nyilatkozata alapján és a becsatolt iskolalátogatási igazolások alapján megállapítható volt, hogy az I. és II. rendű alperes tanulmányait a középiskola befejezése után folyamatosan végzi.

A II. rendű alperes az első felsőfokú képesítését már megszerezhetette volna, sikeres szakvizsgát ugyanakkor nem tudott tenni. Saját hivatkozás a szerint is azért nem volt sikeres, mert nem gondolta végig, hogy az általa megkezdett nappali tagozatos, pénzügyi és számviteli szak végzéséhez szükséges vizsgákat és a szakvizsgát együtt tudja végezni. A II. rendű alperes ugyanakkor 2009. júliusában fejezte be az iskolát és ezt követően tett volna

szakvizsgát. A Gazdasági Főiskolára nappali tagozatra 2008. évben felvételizett és nyert felvételt. Az új főiskola megkezdésének időtartama alatt a felperes tartásdíj fizetési kötelezettsége fennállt és ezen iskolára történő jelentkezés is folyamatos tanulmányok végzésének számít. Ehhez képest a felperes csak 2010. február 15-én indította meg a tartásdíj megszüntetése iránti peres eljárást. A felperes hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperesnek a főiskolai tanulmányait már be kellett volna fejeznie, így álláspontja szerint vele szemben is megállapítható az, hogy a továbbtanulás ideje neki felróható okból tartósan elhúzódik.

Az elsőfokú bíróság ehhez képest a II. rendű alperes - felperes által kétségbe nem vont - személyes előadására is figyelemmel azt állapította meg, hogy a tanulmányok tartós elhúzódása nem valósult meg oly módon, hogy az a II. rendű alperesnek felróható legyen. Az újabb főiskolai tanulmányok elkezdésének idején ugyanis a felperes tartásdíj fizetési kötelezettsége fennállt és a felperes tudomást szerezhetett arról, hogy II. rendű alperes az újabb tanulmányait a három éves első tanulmányok befejezése nélkül kezdi el, erre történő hivatkozással azonban nem kérte a felperes a tartásdíj megszüntetését. A II. rendű alperes tanulmányai ezen túlmenően lényegesen nem húzódtak el abból eredően, hogy a II. rendű alperes ne lenne képes a tanulmányait befejezni, alkalmatlan lenne az iskola elvégzésére.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperesnek a II. rendű alperes után járó tartásdíj megszüntetésére irányuló keresetét, mint alaptalan elutasította. Erre tekintettel alaptalan volt a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme is, ezért az elsőfokú bíróság azt elutasította. Nem találta megalapozottnak azt a felperesi hivatkozást, hogy a gyermektartásdíj helyett a bíróságnak a rokontartás megszüntetéséről kell rendelkeznie, tekintettel arra, hogy bíróság korábbi rendelkezése alapján a felperesnek gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége állt fenn a felperesnek a III. rendű alperes irányába, a II. r. alperes a tanulmányait folyamatosan végezte és az eltartói jelenleg is szülei, jelenleg is a III. rendű alperes háztartásában nevelkedik.

Alaposnak találta az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az I. rendű alperes után járó tartásdíj megszüntetése vonatkozásában.

Megalapozottan hivatkozott a felperes arra, hogy az I. rendű alperes a felsőfokú tanulmányait már befejezhette volna. Az I. rendű alperes tényelőadását az iskola alatti munkavégzésére, a felmerülő nehézségekre vonatkozóan a felperes a perben nem tette vitatottá, a bíróság ezért a tényállás megállapításánál elfogadta az I. rendű alperesnek a munkavégzésre tett tényelőadását.

Az I. rendű alperes személyes előadásából is kitűnik, hogy a hagyományos rendszerben már három év alatt el kellett volna végeznie az iskolát és 2008. februárjában már kaphatott volna diplomát. Ehhez képest 3 év telt el és még jelenleg is első éves hallgató. Saját előadásából is kitűnik, hogy egy tárgyból nem tud levizsgázni és ez akadálya van annak, hogy diplomát szerezzen, mivel nincsen meg a megfelelő kredit mennyisége. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes már az érettségi óta hét éve végzi felsőfokú tanulmányait és az általa végzett iskola három éves, megállapítható, hogy a tanulmányai tartósan elhúzódtak és a tanulmányok ilyen mértékű elhúzódása az I. rendű alperesnek már felróható. Azon I. rendű alperesi hivatkozás, hogy a tanulmányait nehezen tudta végezni mivel megélhetési gondjaik is voltak, ezért munkát is kellett végeznie, nem bírhatott kellő súllyal a perben. A testvére, aki szintén hasonló helyzetben volt, a szülők életközösségének megszakadása után mégis folyamatosan tudta végezni az iskolát és az I. rendű alperes által felhozott körülményekre nem hivatkozott. Az iskola mellett munkát sem végzett, csak igen rövid ideig.

A XXIX. számú Polgári Elvi Döntés vonatkozó előírásaira figyelemmel az I. rendű alperes tanulmányai már oly mértékben elhúzódtak, és az elhúzódásban az I. rendű alperes hibáján kívül eső releváns okok, így pl. tartós megbetegedés, nem játszottak szerepet, hogy a felperestől, nem várható el a nagykorú és munkaképes gyermeke további eltartása.

Mindezek miatt az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben helyt adott és az I. rendű alperes után járó tartásdíj fizetési kötelezettséget megszüntette.

Megalapozatlan volt ugyanakkor a kereseti kérelem a tekintetben, hogy a tartásdíjat a bíróság 2006. április 1-től szüntetheti meg. Figyelemmel arra, hogy a volt házasfelek által megkötött egyezség szerint 2006. április 1-től terheli fizetési kötelezettség a felperest és ezen időpontban az I. rendű alperes már főiskolai tanulmányait végezte, a későbbiekben is tanulmányokat folytatott, az elsőfokú bíróság 2010. augusztus 1-től találta megállapíthatónak a megszüntetés időpontját, tekintettel arra, hogy a tanulmányokat az I. rendű alperes 2004. év őszén kezdte meg, ehhez képest elvárható lett volna tőle, hogy öt év alatt a főiskolai tanulmányait befejezze, erre azonban nem került sor.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes vonatkozásában a felperes tartásdíj fizetési kötelezettségét megszüntette, megalapozott volt a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme, ezért a bíróság a végrehajtási eljárást a Vht. 48. § (3) bekezdése alapján felfüggesztette, ezt meghaladóan ugyanakkor a felfüggesztés iránti kérelmet elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és gyermektartásdíj-fizetési kötelezettségének az I. rendű alperessel szemben 2006. április 01. napjától, míg II. rendű alperessel szemben 2010. augusztus 01. napjától kezdődő megszüntetése végett a felperes fellebbezéssel élt.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, és a felperes tartásdíj-fizetési kötelezettségét az 1986. augusztus hó 15. napján született Zs. utónevű gyermeke - a II. rendű alperes - vonatkozásában is 2012. január 30. napjával megszüntette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helyben hagyta. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az Illetékügyi hatóság külön felhívására, az ott közölt időben és módon - 10.000 forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A döntését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a peres felek által felajánlott körben lefolytatott bizonyítási eljárás adataira alapozottan a tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint helyesen állapította meg, és ítéleti döntését helyes jogszabályi rendelkezésekre alapozta.

Az igényérvényesítés felperes által megjelölt jogcíme, továbbá a tartásra jogosult I. és II. rendű alperesek tanulmányai folytatásával kapcsolatos tényelődása és csatolt okirati bizonyítékai egybe vetésével a másodfokú bíróságnak a másodfokú eljárásban a Pp. 253. § (3) bekezdés keretei közt zajló felülbírálat során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy indokolt-e az I. rendű alperes vonatkozásában 2010. augusztus 01. napjától megszüntetni rendelt gyermektartásdíj-fizetési kötelezettségnek 2006. április 01. napjától történő megszüntetése, illetve indokolt-e a II. rendű alperes vonatkozásában a tartásdíj fizetési kötelezettség 2010. augusztus 01. napjától kezdődő megszüntetése.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes fellebbezése I. rendű alperesi gyermeke vonatkozásában nem alapos, az elsőfokú döntés indokai szerint helyes. A fellebbezés első oldal utolsó és második oldal 1-2. bekezdésében írtak nem szolgálhatnak kellő alapot a döntés akárcsak részbeni megváltoztatására sem, a felhívott bekezdés utolsó mondatában ejtett felperesi vélekedés pedig I. rendű alperesi fellebbezés hiányában külön jogi jelentőséggel nem bír.

Az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság okkal és helyesen tulajdonított kiemelkedő jelentőséget azon ténynek, hogy a felperes és III. rendű alperes a Nyírbátori Városi Bíróság előtt P.20.145/200szám alatt folyt perben 26. alszám alatt született

jogerős, bíróság által jóváhagyott egyezségben szabályozta a felperes tartásdíj fizetési kötelezettségét, az egyezség megtámadásának hiányában pedig a jelen per tárgyát szükségképpen csak az igényérvényesítés helyesen minősített azon jogcíme tárgyában való döntéshozatal képezhette, hogy az I. rendű alperes az életpálya megkezdéséhez szükséges tanulmányait a tőle elvárható módon folytatja-e, és mi tanulmányai befejezésének azon várható időpontja, amelyhez képest a felperes nagykorúvá vált gyermeke tartásához hozzájárulásra kötelezhető.

Egyetértett a másodfokú bíróság ez elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakkal és az XXIX számú Polgári Elvi Döntésen alapuló egységes ítélkezési gyakorlat rendező elveire tekintettel az elsőfokú bíróság döntését a tartásdíj-fizetési kötelezettség megszüntetésének időpontját érintően is törvényesnek és helyesnek minősítve az e tárgyú elsőbírói rendelkezést helybenhagyta.

A II. rendű alperes vonatkozásában ugyanakkor a fellebbezést részben alaposnak találta, miután a tanulmányok folytatásával kapcsolatosan helyesen feltárt tényadatok és irányadó tényállás tükrében - az ott írt jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével - megállapítható, hogy a II. rendű alperes tanulmányait tovább folytatja. Az elsőfokú eljárásban tett személyes előadása alapján megállapítható, hogy saját képességeihez képest vállalása nem volt átgondolt párhuzamosan végzett tanulmányait érintően, eredménytelenül kísérelt meg szakvizsgát tenni, évet halasztott a BGF Pénzügyi és Számviteli Szakán, így a bolognai rendszer keretein belül csúszással végzett alapképzéshez képest ténylegesen a szakmai gyakorlat letöltése után diplomát várhatóan 2014. júniusában kap.

Okkal hivatkozott ugyanakkor arra a felperes, hogy a II. rendű alperestől elvárható, hogy az alapképzés befejezését követően alap- vagy kiegészítő jövedelemszerző tevékenységet folytatva végezze tovább tanulmányait, nagykorú gyermeke már nem várhatja el, hogy ez alatt az idő alatt életvezetéséhez saját jövedelmi - vagyoni viszonyai tükrében a felperes anyagilag hozzájáruljon.

Az oktatási intézmény perben csatolt igazolásának tanúsága szerint ugyanakkor az alapképzés a II. rendű alperes vonatkozásában 2012. január 30. napjáig tart (elsőfokú eljárásban 9. sorszám alatt a Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar Budapesti Intézete azonosító számú hallgatói jogviszonyra vonatkozó igazolása), így a fentiekben kifejtettekből következően a másodfokú bíróság álláspontja szerint ez idő elteltét követően már a korábbi, egyezségben szabályozott ténybeli és jogi alapon a II. rendű alperes apjától tartásdíjra nem jogosult.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben meg változtatva a felperes

gyermektartásdíj-fizetési kötelezettségét - ha nem is az általa megjelölt időponthoz képest - de a jelenleg folytatott tanulmányok alapképzés keretein belül okirattal igazolt várható befejezésének időpontjával megszüntetni rendelte.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt - annak tartalmát tekintve - a másodfokú bíróság ítéletének a részbeni hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság ítéletének a részbeni megváltoztatása és az I. rendű alperessel szemben fennálló tartási kötelezettségének 2006. április hó 1. napjától, a II. rendű alperessel szemben fennálló tartási kötelezettségének pedig 2010. augusztus hó 1. napjától kezdődően történő megszüntetése iránt.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet tartásdíj fizetési kötelezettsége megszüntetésének az időpontjára vonatkozó rendelkezése - az általa konkrétan meg nem jelölt - jogszabályokat sérti, és ellentétes a Legfelsőbb Bíróság XXIX. számú Polgári Elvi Döntésében, valamint a BH 2003/416. száma alatt közzé tett eseti döntésében foglaltakat.

Az I. II. és III. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 230. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha az ítélet egyik felet olyan szolgáltatásra kötelezi, amely az ítélet meghozatala után jár le, (122. § (2) bekezdés), az ítélet anyagi jogereje nem gátolja, hogy a felek bármelyike keresetet indíthasson a szolgáltatás mennyiségének vagy időtartamának megváltoztatása iránt, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság az ítéletét alapította, utóbb lényegesen megváltoztak. A Csjt. 60. § (2) bekezdése szerint tartásra a munkaképes leszármazó is jogosult, ha erre szükséges tanulmányai folytatása érdekében rászorul, a 69. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy ha a közös egyetértéssel, vagy bírósági ítélettel megállapított rokoni tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását, vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.

I. Helyesen hivatkozik a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság tanulmányait folytató nagykorú gyermek tartásáról szóló XXIX. számú Polgári Elvi Döntése

értelmében a tartási kötelezettség, illetve a tartásra való jogosultság fennállása egyfelől a tartásra jogosult nagykorú gyermek oldalán a szükséges tanulmányok folyamatos folytatását, másfelől a tartásra köteles szülő oldalán a teljesítőképesség fennállását feltételezi.

Az ítélkezési gyakorlat ugyanis a szükséges tanulmányok folytatása szempontjából a tanulmányok folyamatos végzésének, az esetleges átmeneti megszakítás indokolt vagy indokolatlan voltának, valamint a szülő tartási terhének az enyhítése érdekében - a jogszabályok által biztosított kedvezmények (tandíjkedvezmény, ösztöndíj, stb.) végett - a tanulmányok lehető legjobb eredménnyel való végzésének és a lehető legrövidebb időn belül történő sikeres befejezésének tulajdonít döntő jelentőséget. A Legfelsőbb Bíróság ennek megfelelően számos eseti döntésében rámutatott már arra, hogy a többszörös iskolaváltoztatás, évismétlés a tanulmányok folyamatosságát megszakítja, ezért ilyen esetben a nagykorú gyermek tartásdíjra nem jogosult (BH 2003/416.), és a nagykorú gyermek tartásdíja határozott időre is megállapítható, ha a gyermektől elvárható, hogy szükséges tanulmányait a megadott időn belül befejezze (BH 2001/228.).

Nem volt vitás a felülvizsgálati eljárásban az, hogy a felperes tartási kötelezettsége megszüntetésének a törvényes feltételei a felsőfokú tanulmányaikat folyamatosan folytató I. és II. rendű alperesek vonatkozásában egyaránt megvalósultak azért, mert az általuk folytatott tanulmányok befejezésének az indokolatlan hosszú időre történő elhúzódása a saját felróható magatartásukra vezethető vissza.

II. Téves viszont a felperesnek az az érvelése, hogy az I. és II. rendű alperesekkel szemben fennálló tartási kötelezettsége megszüntetésének a törvényes feltételei az I. rendű alperes vonatkozásában 2006. április 1. napján, a II. rendű alperes vonatkozásában pedig 2010. augusztus 1. napján megvalósultak volna.

A másodfokú bíróság a felek jogvitájának az érdemi elbírálására irányadó - fentebb idézett - anyagi jogi szabályok helyes alkalmazásával mutatott rá arra, hogy a felperes a Nyírbátori Városi Bíróság 2005. december 14-én kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett P.20.145/2005/26. számú végzésével jóváhagyott egyezséget nem támadta meg, ennek hiányában pedig a tartási kötelezettségének megszüntetését csak a keresetlevele benyújtásától számított hat hónapra visszamenőleg, és csak arra való hivatkozással igényelhetné, hogy a szükséges tanulmányok folytatása a nagykorú gyermekeinek felróható okból húzódik el, vagy a tartási kötelezettségének teljesítésével a saját szükséges tartását veszélyeztetné.

A felperes ugyanis az egyezség alapján őt terhelő tartási kötelezettség teljesítését feltételek nélkül vállalta, arról pedig az egyezség megkötésekor és azt követően is nyilvánvalóan tudott, illetőleg a tőle elvárható magatartás tanúsítása esetén tudnia kellett, hogy az I. és II. rendű alperesek a tanulmányaikat folyamatosan, illetőleg a tőlük elvárható módon folytatják-e vagy sem.

Erre tekintettel helyesen járt el az első- és a másodfokú bíróság akkor, amikor a felperest a III. rendű alperessel kötött jogerős bírósági végzéssel jóváhagyott egyezség alapján 2006. április 1. napjától kezdődően terhelő tartási kötelezettséget az I. rendű alperes vonatkozásában 2010. augusztus 1. napjától, a II. rendű alperes vonatkozásában pedig 2012. január 30. napjától szüntette meg azért, mert az I. rendű alperes az említett öt éves időszakban a tőle elvárható magatartás tanúsítása esetén a főiskolai tanulmányait befejezhette volna, a II. rendű alperestől pedig elvárható az, hogy az alapképzésének a lehetséges befejezését követő időszakban alap- vagy kiegészítő jövedelemszerző tevékenységet folytatva végezze tovább a tanulmányait. A felperestől ugyanis - a jövedelmi- és vagyoni viszonyaira tekintettel nem várható el az, hogy az említett időpontokat követően a korábbi egyezségben szabályozott ténybeli és jogi alapon a nagykorú gyermekeinek eltartásához hozzájáruljon.

A kifejtettek miatt a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az érdemi döntés részletesen kifejtett helyes indokaira is utalva - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban áthárítható költsége nem merült fel, ezért a Kúria a költségviselés tárgyában való határozathozatalt mellőzte.

A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett a Kúria a per költségfeljegyzési jogos volta folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről.

B., 2012. május 15.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hitelével: tisztviselő